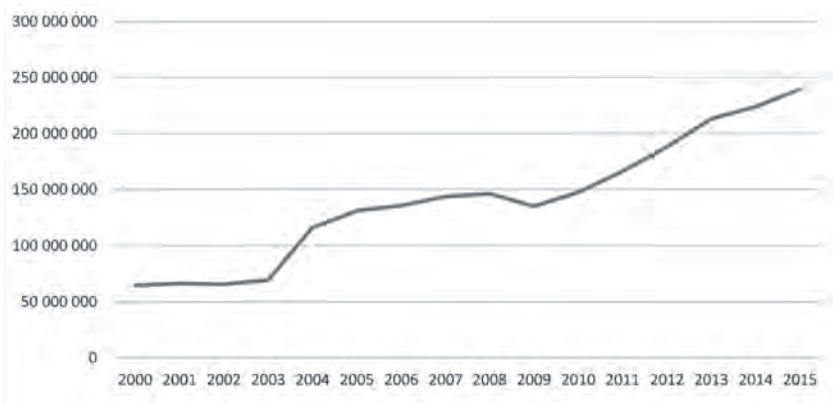

3.2 Analýza výběru místního poplatku z ubytovací kapacity za období let 2000–2015

Z celkového počtu 6 252 obcí v České republice vybíralo v roce 2015 místní poplatek z ubytovací kapacity 1 491 obcí (23,8 %). Celkem 104 obcí vykazovalo na konci roku 2015 nulový příjem (možné vysvětlení viz poznámka pod čarou č. 3).

Od roku 2000 do roku 2015 bylo vybráno na místním poplatku z ubytovací kapacity téměř 2,252 mld. Kč. Vývoj výše výběru finančních prostředků znázorňuje Graf 3.3. Objem vybraných prostředků závisí jednak na vývoji počtu přenocování v ubytovacích zařízeních a jednak na zvyšování maximální sazby, která se změnila ve sledovaném období dvakrát. Poprvé v roce 2004 z 2 Kč na 4 Kč a podruhé v roce 2010 ze 4 Kč na 6 Kč za každé využití lůžko a den.

Graf 3.3 Vývoj příjmů z MP UK v letech 2000–2015 v ČR v Kč

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat Monitor (2016).

Z hlediska objemu peněžních prostředků má opět dominantní postavení hlavní město Praha (Tabulka 3.12), které vybere polovinu objemu celkových příjmů.

Tabulka 3.12 Objem výběru MP UK na území ČR a v hlavním městě Praze v letech 2000 a 2015 v Kč

Rok	MP UK		
	Česká republika	Hlavní město Praha	% vyjádření podílu hl. m. Prahy na celostátním výběru
2000	64 762 020	21 701 880	33,5 %
2015	239 546 280	119 421 736	49,9 %

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat Monitor (2016).

Z hlediska výše výběru MP UK nejčastěji obce vyberou mezi 10 tis. a 99,9 tis. Kč stejně jako tomu je u MP LRP. Pouze 17 obcí vybere více než jeden milion korun (Tabulka 3.13).

Tabulka 3.13 Kategorizace obcí dle roční výše objemu vybraných finančních prostředků z MP UK v roce 2015

Kategorie obcí (objem výběru v Kč)	Počet obcí
Méně než 1 000	244
1 000–9 999	485
10 000–99 999	579
100 000–999 999	166
Více než 1 000 000	17

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat Monitor (2016).

Pokud budeme opět hodnotit pořadí prvních deseti obcí ve výběru MP UK během posledních let, pak jsou zde patrné větší změny než u MP LRP. Na prvním místě se samozřejmě vyskytuje Praha, následována Brnem a Plzní. Do žebříčku TOP 10 se poprvé dostalo město Ostrava, které zavedlo poplatky v polovině roku 2013. U některých měst je vidět propad v objemu vybraných prostředků, a to konkrétně u Karových Varů o necelých 12 %, v případě Mariánských Lázní o 4 % a v Peci pod Sněžkou klesl vybraný objem prostředků pouze nepatrně, a to o 0,6 %.

Tabulka 3.14 Komparace žebříčku obcí dle výběru MP UK v roce 2013 a 2015

Obec	2013	Obec	2015
Praha	107 586 750	Praha	119 421 736
Karlovy Vary	6 596 385	Brno	6 582 640
Brno	6 195 914	Plzeň	6 023 406
Plzeň	5 804 915	Karlovy Vary	5 820 673
Špindlerův Mlýn	4 743 186	Ostrava	5 645 038
Mariánské Lázně	4 712 141	Špindlerův Mlýn	5 140 374
Pec pod Sněžkou	1 676 252	Mariánské Lázně	4 525 405
Lipno nad Vltavou	1 556 895	Český Krumlov	1 840 912
Mladá Boleslav	1 466 697	Pec pod Sněžkou	1 666 130
Český Krumlov	1 457 343	Lipno nad Vltavou	1 660 916

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat Monitor (2016).

Celkově vzrostl objem vybraných prostředků 3,7krát v roce 2015 ve srovnání s rokem 2000. V rámci již uváděné kategorizace – Praha, Brno, lázně, města a místa UNESCO, horská střediska, obce u vodních ploch a ostatní velká města – je možné i u MP UK vysledovat určité základní charakteristiky a tendence ve sledovaném období. Větší objem do rozpočtu hlavního města Prahy tvoří příjmy z místního poplatku z ubytovací kapacity, u kterých došlo od roku 2000 ke dvěma změnám. První změna se uskutečnila v roce 2004, resp. od 1. ledna 2004, kdy byl poplatek zvýšen z 2 Kč na 4 Kč a poté v roce 2012, kdy byl poplatek k 1. červenci 2012 zvýšen na maximálně možnou výši, 6 Kč za obsazené lůžko. Praha od roku 2000 vybrala z místního poplatku z ubytovací kapacity celkem 997,7 miliónu Kč. Ve vztahu ke kapacitám ubytovacích zařízení či lázeňských zařízení je poměřován výběr místního poplatku z ubytovací kapacity s ukazatelem počtu lůžek. Z pohledu vývoje obou ukazatelů lze konstatovat, že zejména mezi lety 2008 a 2011 dochází k odlišnému trendu v obou proměnných. Počet lůžek roste, ale příjem z místního poplatku se snižuje. Vhodnějším ukazatelem je proto čisté využití lůžek, který již lépe zobrazuje vztah mezi těmito ukazateli. Na základě analýzy, která zkoumá závislosti dvou a více proměnných, lze konstatovat, že oficiálně vykázaný počet hostů v ubytovacích zařízeních na území hlavního města ve vztahu k využitému lůžku

je v souladu s výběrem místního poplatku z ubytovací kapacity v Praze. Nezodpovězenou otázkou ovšem zůstává, kolik procent činí nepřiznaná obsazenost lůžek podpořená nárůstem výkonů sdílené ekonomiky. V případě města Brna dochází ve sledovaném období k výraznému nárůstu vybraných prostředků (téměř 5x) na základě MP UK a v roce 2015 se Brno nacházelo na druhém místě v objemu získaných prostředků do rozpočtu města. Brno k roku 2015 vybralo 58,5 mil. Kč. Nejvyšší meziroční nárůst byl zaznamenán v roce 2011 oproti roku 2010, a to zejména v důsledku zvýšení sazby na 6 Kč v srpnu 2010.

Místní poplatek z ubytovací kapacity, respektive příjmy z něj plynoucí, je v případě lázeňských míst minoritním v porovnání s výběrem prostředků z místního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt. Řada lázeňských míst tento poplatek nemá zaveden (Karlova Studánka, Teplice, Mšené-lázně).

Vývoj sledovaných ukazatelů v kategorii UNESCO nemá žádné větší protichůdné tendence, případné skokové nárůsty jsou zapříčiněny zvýšením maximální sazby v roce 2004 a poté v roce 2011, kdy řada míst v této kategorii přistoupila ke zvýšení sazby s ročním zpožděním. Místa UNESCO, kde není MP UK zaveden, jsou Telč nebo Holašovice. V případě hodnocení horských středisek došlo ve sledovaném období k celkovému výraznému nárůstu objemu získaných prostředků, během posledních let se intenzita růstu zmírnila. Úspěšným rokem pro horská střediska je rok 2011.

Horská střediska často nevyužívají maximální možnou sazbu 6 Kč na využití lůžko a den a nalezneme mezi nimi taková, které přistupují k paušálu – Boží Dar, Pec pod Sněžkou (4 Kč za každé využití lůžko a den nebo 400 Kč ročně). Ve sledovaném období se výběr prostředků z MP UK zdvojnásobil v případě obcí ležících u vodních ploch.

Místní poplatek z ubytovací kapacity v kategorii velkých měst vybírá Ostrava, Hradec Králové, České Budějovice, Plzeň a Mladá Boleslav. Jediná Plzeň zavedla MP UK již v roce 2000, ostatní města později. Ostrava například vybrala v roce 2015 5,6 mil. Kč, České Budějovice 1,4 mil. Kč a Hradec Králové necelý milion korun. Evropské hlavní město kultury 2015 Plzeň vybralo na MP UK pouze o 6 % více než v předchozím roce (MP UK za rok 2014 byl 5 668 658 Kč), celkově objem získaných prostředků přesáhl 6 mil. Kč v roce 2015.

3.3 Shrnutí

Místní poplatek z ubytovací kapacity se vybírá v zařízeních určených k přechodnému ubytování za úplaty; poplatku jsou zproštěna zařízení zajišťující přechodné ubytování studentů a žáků, zdravotnická a lázeňská zařízení (pokud neposkytují hotelové služby), sociální a charitativní zařízení. Poplatek platí ubytovatel, maximální výše je 6 Kč za každé využití lůžko a den. Od roku 1991 se jeho výše změnila dvakrát – z 2 Kčs/Kč nejdříve na 4 Kč (2004) a později (2010) na 6 Kč.

Z podrobnější analýzy MP UK vyplývá, že necelých 24 % obcí v ČR zavádí tento místní poplatek. V letech 2000 až 2015 bylo na MP UK vybráno 2,252 mld. Kč, kdy hlavní postavení ve výběru místního poplatku má hlavní město Praha s podílem 50 %, následované velkými městy, a to konkrétně Brnem a Plzní (rok 2015). Z hlediska výše výběru MP UK nejčastěji obce vyberou ročně mezi 10 tis. a 99,9 tis. Kč a pouze 17 obcí vybere více než jeden milion korun.

Vztah mezi objemem vybraných prostředků z MP UK nelze porovnat s relevantním ukazatelem, protože tím by mělo být čisté využití lůžek. Tento ukazatel však ČSÚ na úrovni obcí nezveřejňuje. I tak lze z dostupných informací vydedukovat, že obce přistupují k zavádění místního poplatku z ubytovací kapacity velmi uvážlivě, a to i ve vztahu k jeho sazbě. Z rozhovorů vedených s ubytovateli lze konstatovat neochotu platit tento poplatek zejména kvůli špatné komunikaci se zastupitelstvy obcí v otázce zpětné investice vybraných finančních prostředků do podpory cestovního ruchu v obci. Zde lze podpořit myšlenku na posílení utváření partnerství v rámci organizací destinačního managementu přístupem zdola nahoru, tedy „bottom-up“ přístupem, při kterém sami podnikatelé mají potřebu podílet se na rozhodování a komunikovat s obcí nad otázkou, jakým směrem je a bude vedena podpora rozvoje cestovního ruchu v obci a v mikroregionu.